

୨୨ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୧୭ ଖୁତବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ୍ ବୟତୁଲ୍ ଫୁତୁହ୍, ଲକ୍ଷନ

ସେମାନେ ସେହି ଗରିବ ଓ ଦରବେଶ (ସଂଥ) ଯେ କି ପ୍ରକୃତରେ ଜଣେ ମହାନ ସମ୍ରାଟ ଥିଲେ, ଏପରି ସଂଙ୍କଟପର୍ଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତତା ଓ ପ୍ରେମଭରା ହୃଦୟର ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼ିଲେ ଯେଉଁ ସମୟରେ କି ଭବିଷ୍ୟତର ବିଜୟ ସମ୍ଭବରେ ଆଶା ବାନ୍ଧିବା ତ ଦୂରର କଥା ସେହି ସୁଧାରକାରୀ ପୁରୁଷର ଜୀବନ ଯିବା ପରି ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥିଲା । ତେବେ ସେହି ବିଶ୍ୱସ୍ତତାର ସମ୍ପର୍କ କେବଳ ଆସ୍ଥାର ଉତ୍ତେଜନା ଯୋଗୁଁ ଥିଲା, ଯାହାର ମଣ୍ଡିରେ ସାହାବାମାନେ ନିଜ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲେ ଯେପରି ଭୀଷଣ ପିପାସୁ ମଧୁର ଝରଣା ନିକଟରେ ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ରହିଥାଏ । ଶ୍ରୀମାନ ଅରିଶା ଡେଫିନ୍ ଥୋଲର୍ ସାହେବୀଃ ସ୍ୱାମୀ ଫହିମ୍ ଡେଫିନ୍ ଥୋଲର୍ ସାହେବଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ ଏବଂ ସୁରେ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ହଜୁର ଅନସ୍ୱର ଅ:ବ କହିଲେ- ଗତ ଖୁତବାରେ ମୁଁ ସାହାବା ର.ଆଙ୍କର ଅସ୍ତିତ୍ୱ, ସୁଗୁଣ ଓ (ସୁନ୍ଦର)ନମୁନା ସମ୍ଭବରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ସହିତ କେତେକ ସାହାବାଙ୍କ ଜୀବନି ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଥିଲି । ଆଉ ମଧ୍ୟ କିଛି (ସାହାବାଙ୍କ) ଜୀବନି ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି କିନ୍ତୁ ସମୟ ଅଭାବରୁ ତାହା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ପରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ପତ୍ରରୁ ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି କି ଯେଉଁ ନୋଟ ମୁଁ ଜମା କରିଥିଲି ଅତି କମରେ ତାହାର ହିଁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଦିଏ ଯଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତେ ସାହାବାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ଭବରେ ଅବଗତ ହେବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ବଳିଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଅବଗତ ହୋଇପାରିବେ ସେହିପରି ସେମାନଙ୍କ (ଉତ୍ତମ) ନମୁନା ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷିତ ହେବ । ତେଣୁ ଆଜି ମୁଁ ସେହି ବିଷୟ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ଜାରି ରଖୁଅଛି, ହଜରତ ମହମ୍ମଦ ସ.ଆଙ୍କର ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ସାହାବା ଥିଲେ ଶ୍ରୀମାନ ଅବୁ ଉବେଦା ବିନ୍ ଜରାହ୍ । ସାହାବି ହେବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତାଙ୍କର ଏକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଥିଲା, ସେ ଅନେକ ସୁଗୁଣର ଅଧିକାରୀ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱସ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭବରେ ହଜୁର ସ.ଆ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ମାନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ତାହାର ଚର୍ଚ୍ଚା ଏପରି ରହିଛି କି ନଜରାନ୍ଦର ଏକ ଦଳ ଯେତେବେଳେ ନିଜ ଅଂଚଳର ବାସିନ୍ଦାଙ୍କଠାରୁ ଟିକସ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ କାହାରିକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାର ନିବେଦନ କଲେ ସେତେବେଳେ ହଜୁର ସ.ଆ କହିଲେ ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପେ ଜଣେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବି ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ ଏପରି ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଅଟନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ସାହାବାମାନେ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇ ଉଠାଇ ଦେଖୁଥିଲେ ଯେ, ସେ ଭାଗ୍ୟବାନ କିଏ ଯାହାକୁ ହଜୁର ସ.ଆ ଏହି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ହଜୁର ସ.ଆ କହିଲେ ଅବୁଉବେଦା ଛିଡ଼ା ହୋଇଯାଅ ଏବଂ ହଜୁର ତାଙ୍କୁ ନଜରାନ୍ଦ ଯିବାର ନିଦେଶ ଦେଲେ । ତାଙ୍କ ସମ୍ଭବରେ ହଜୁର ସ.ଆଙ୍କର ଯେଉଁ ତଥ୍ୟ ରହିଛି ହ. ଅନସ୍ ର.ଅ କୁହନ୍ତି ହଜୁର ସ.ଆ କହିଲେ- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଜଣେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଥାନ୍ତି ଏବଂ ହେ ମୋର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ! ଆମର ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଉବେଦାଃ ବିନ୍ ଜରାହ୍ ଅଟନ୍ତି । ଦେଖ କିଭିଳି ମହାନ ସମ୍ମାନ ଯାହାକି ହଜୁର ସ.ଆ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ତାଙ୍କର ନମ୍ର ଆଚରଣ, ଅନ୍ୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ବୁଦ୍ଧିମାନାର ସହିତ ମାମଲା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ସମ୍ଭବରେ ଲେଖାଅଛି କି ଗୋଟିଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ହଜୁର ସ.ଆ ଉମର ବିନ୍ ଆସଙ୍କୁ ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ କରି ପ୍ରେରଣ କଲେ । ସେଠାରେ ପହଂଚିବା ପରେ ଜଣାଗଲା ଶତ୍ରୁର ସଂଖ୍ୟା ତେଜ ଅଧିକ ରହିଛି । ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ସେନାବାହିନୀରେ ଅଧିକାଂଶ ଗାଉଲି (ଗ୍ରେଣାର ଲୋକ)ଥିଲେ, ପଳାୟନକାରୀ (ମୁହାଜିର) ଓ ଅଭିଜ୍ଞ ସାହାବା ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ଥିଲା । ତେଣୁ ଉମର ବିନ୍ ଆସ୍ ଅଧିକ ସୈନ୍ୟ ମଗାଇଲେ ହଜୁର ସ.ଆ ହ. ଅବୁ ଉବେଦାଃଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଗୋଟିଏ ଦଳ ପ୍ରେରଣ କଲେ ଏବଂ ଅବୁ ଉବେଦାଃଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଲେ କି ଉଭୟ ନେତୃତ୍ୱ ପାରସ୍ପରିକ ସହମତିକ୍ରମେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । କିନ୍ତୁ ଉମର ବିନ୍ ଆସ୍ ସହାୟତାରେ ଆସିଥିବା ସୈନ୍ୟଦଳକୁ ନିଜ ଅଧିନ ମନେକରି ସିଧାସଳଖ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଦେଶ ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଏଥିରେ ହ. ଅବୁଉବେଦାଃ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିରେ ନପଡ଼ି କହିଲେ ଯଦିଓ ହଜୁର ସ.ଆ ମୋତେ ଏକ ସ୍ୱାଧିନ ଅମିର କରି ପଠାଇଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତତ୍ ସହିତ ଏହା ମଧ୍ୟ ନିଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି କି ପାରସ୍ପରିକ ସାହାଯ୍ୟ ସହାୟତାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ସୁତରାଂ ମୋ ତରଫରୁ ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ସାହାୟତ ହିଁ ମିଳିବ ତେଣିକି ଆପଣ ମୋ କଥା ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତୁ ଅବା ନକରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ସମସ୍ତ କଥା ସ୍ୱୀକାର କରିବି ।

ସୁତରାଂ ଏହା ଅଟେ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଶକ୍ତିକୁ ସୁଦୃଢ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଅଧିକାରର ବଳିଦେବା ଏବଂ ଏପରି ପରସ୍ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ ସହାୟତା କରିବା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଶକ୍ତି ବିଶାଳ ଶକ୍ତିରେ ପରିଣତ

ହୋଇପାରିବ ଯାହାର ଆଜି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ସମ୍ଭବତଃ ମୁସଲମାନ ଲିଡ଼ରମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ପର ସହ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କଥା ବୁଝିପାରନ୍ତେ !

ଆଜି ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ନ୍ୟାୟ ଆଚରଣ ଓ ଅମାନତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ସର୍ତ୍ତ ଅଟେ । ନା କି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ଦୁର୍ବଳ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରିବାରେ କି ଆମ ଇଚ୍ଛା ମୁତାବକ କାର୍ଯ୍ୟ କର ନଚେତ୍ ତୁମ ବିରୋଧରେ ଆମେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବୁ । ଅନେକ ମୁସଲମାନ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ ଟିକସ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ବିକାଶରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଧିକାଂଶ ଲିଡ଼ରମାନେ ନିଜ ରାଜକୋଷ ଭରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ହୁବ୍‌ବେ ରସୁଲ୍ ଓ ସାହାବାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରିବାର ଶ୍ଳୋଗାନ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଆଉ ଜଣେ ସାହାବା ହଜରତ ଅବ୍‌ବାସ ର.ଅ ଯେ ହଜୁର ସ.ଆଙ୍କର ଚଚା ଥିଲେ, ସେ ଉଦାରତା ଓ ଦୟା ଆଚରଣ କରିବାରେ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ଥିଲେ । ହଜୁର ସ.ଆ କହିଲେ ଅବ୍‌ବାସ କୁରୈଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଦାନି ଓ ଦୟାଳୁ ଅଟନ୍ତି । ଏକଥା ଶୁଣି ହଜରତ ଅବ୍‌ବାସ ନିଜର ୭୦ଜଣ ଦାସ ମୁକ୍ତ କରିଦେଲେ । ଏହା ଥିଲା ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ବଳୀଦାନର ସ୍ତର ।

ପୁଣି ହ. ଜାଫର୍ ର.ଅ ଯେ ହଜୁର ସ.ଆଙ୍କର ଚଚା ପୁଅ ଭାଇ ତଥା ହ. ଅଲ୍ଲାଙ୍କର ନିଜ ଭାଇ ଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଇସଲାମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସମୟରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମକ୍କାବାସୀଙ୍କ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟକରି ନପାରି ହବ୍‌ସା ପଲାୟନ କରିଥିଲେ । ମକ୍କାବାସୀ ଯେତେବେଳେ ଏକଥା ଜାଣିଲେ ସେମାନେ ନିଜର ଦୁଇ ଜଣ ସରଦାରଙ୍କୁ ଅନେକ ଉପହାର ଦେଇ ହବ୍‌ସା ପଠାଇଲେ ଏବଂ ହବ୍‌ସାର ସରଦାରମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଉପହାର ଏହି ବାର୍ତା ସହିତ ପଠାଇଲେ କି ଆମର କିଛି ଅଜ୍ଞାତ ଯୁବକ ନିଜ ଧର୍ମ ଛାଡ଼ି ତୁମ ଦେଶକୁ ପଲାୟନ କରିଆସିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଠାରେ ତୁମ ଧର୍ମ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରୁନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ଏକ ନୂତନ ଧର୍ମ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

ତେବେ ନଜାସି (ହବ୍‌ସାର ରାଜା) ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଦରବାରକୁ ଡକାଇଲେ । ମୁସଲମାନମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତିତ ମନରେ ଦରବାରରେ ହାଜର ହେଲେ କି ଜଣା ନାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ସହିତ କିଭଳି ଆଚରଣ ହେବ । ନଜାସି ସେମାନଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ତୁମେମାନେ ନିଜ ପୂର୍ବ ଧର୍ମ କାହିଁକି ପରିତ୍ୟାଗ କଲ । ନା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୂର୍ବ ଧର୍ମ ସ୍ୱୀକାର କଲ ନା ଆମ ଧର୍ମ ଅର୍ଥାତ ଈସାଲ ହେଲ । ସେହି ସମୟରେ ହ.ଜାଫର୍ ର.ଅ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରି କହିଲେ ହେ ମଣିମା ! ଆମେ ମୁଖି ଥିଲୁ, ପ୍ରତିମା ପୂଜା କରୁଥିଲୁ, ମୃତ ଜୀବନ୍ତ ଖାଉଥିଲୁ, କୁକର୍ମ କରିବା ଓ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ସହ ଖରାପ ଆଚରଣ କରିବାରେ ଲିପ୍ତ ରହୁଥିଲୁ । ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦୁର୍ବଳର ଅଧିକାର ଆତ୍ମସାତ କରୁଥିଲା । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଲ୍ଲାତାଲା ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରସୁଲ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କଲେ ଯାହାଙ୍କ ଶୁସିଳତା, ସତ୍ୟନିଷ୍ଠା, ବିଶ୍ୱସ୍ତତା ଓ ପବିତ୍ରତା ତଥା ସେ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବଂଶର ହେବା ସମ୍ଭବରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଭଲଭାବରେ ଅବଗତ ଥିଲୁ । ସେ ଆମକୁ ଏକେଶ୍ୱରବାଦ ଓ ଏକ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଉପାସନା କରିବାର ଡାକରା ଦେଲେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ କି ଆମେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କୁ କାହାର ସହ ସମତୁଲ୍ୟ କରିବୁ ନାହିଁ, ନା ପ୍ରତିମା ପୂଜା କରିବୁ । ସେ ଆମକୁ ସତ୍ୟ, ବିଶ୍ୱାସନୀୟତା, ଦୟା, ପଡ଼ୋଶିଙ୍କ ସହ ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ ଏବଂ ଅକାରଣେ କଳି ଝଗଡ଼ା ଓ ରକ୍ତପାତ କରିବାକୁ ମନା କଲେ । ମିଥ୍ୟା, ଦୁଷ୍ଟର୍ମ, ଅନାଥର ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାତ କରିବା ଏବଂ ପବିତ୍ର ନାରୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଞ୍ଛନା ଲଗାଇବାକୁ ବାରଣ କଲେ । ଆମକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ କି ଏକ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଉପାସନା କର, ଆମେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକାର କଲୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଦେଶର ପାଳନ କରୁଅଛୁ । ଏଥିପାଇଁ ଆମ ଗୋଷ୍ଠୀ ତଥା ପରିଜନ ଆମ ବିରୋଧୀ ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ଆମକୁ ଲାଞ୍ଛନା ଦେବା ଓ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ସେଥିରେ ସୀମା ଲଘ୍ନ କଲେ ସେତେବେଳେ ଆମେ ନିଜ ଦେଶ ଛାଡ଼ି ଆପଣଙ୍କ ଦେଶରେ ଶରଣ ନେଲୁ କାରଣ ଆମେ ଶୁଣିଥିଲୁ କି ଆପଣ ନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି । ହେ ରାଜନ ! ଆମେ ଆଶା କରୁ କି ଆପଣଙ୍କ ଦେଶରେ ଆମ ଉପରେ କୌଣସି ଅତ୍ୟାଚାର ହେବ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ନଜାସି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ହେଲା ଏବଂ କହିଲା କି ତୁମ ରସୁଲଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ ବାଣୀ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ମୋତେ କିଛି ପଢ଼ି ଶୁଣାଅ । ସେତେବେଳେ ହ.ଜାଫର୍ ସୁରେ ମରିୟମର କିଛି ଅଂଶ ଏପରି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ପାଠକଲେ କି ନଜାସିଙ୍କ ଆଖିରୁ ଅଶ୍ରୁ ଝରିପଡ଼ିଲା ଏବଂ ସେ କହିଲେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରାଣ ଏହି ବାଣୀ ଓ ମୁସାଙ୍କ ବାଣୀ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ସରୁ ଆନିତ ଏବଂ ମକ୍କାର ରାଜଦୂତଙ୍କୁ କହିଲେ ମୁଁ ତୁମ ହାତରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଚେକିଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ ଏମାନେ ଆଜିଠାରୁ ଏହିଠାରେ ହିଁ ରହିବେ । ମକ୍କାର ଦୂତମାନେ ପରାମର୍ଶ କରି ପୁନର୍ବାର ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ ଏମାନେ ଈସାଙ୍କୁ ଆପଣମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ମୁତାବକ ସ୍ୱୀକାର କରୁ ନାହାନ୍ତି ବରଂ ତାଙ୍କର ଆସନ କମ୍ କରୁଛନ୍ତି । ରାଜା ପୁନଃ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଡକାଇଲେ ଏବଂ ଈସାଙ୍କ ସମ୍ଭବରେ ସେମାନଙ୍କର କି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ପଚାରିଲେ । ଏଥିରେ ହ. ଜାଫର୍ ର.ଅ କହିଲେ ଏଥି ସମ୍ଭବରେ ଆମ ନବାଙ୍କ ଉପରେ ଏହି ବାଣୀ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି କି ଈସା ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଭକ୍ତ ଓ ତାଙ୍କ ରସୁଲ

ଅଟନ୍ତି ଯାହାକୁ ଅଲ୍ଲା ଅବିବାହିତା ମରିୟମକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ନଜାସି ଭୂମିରୁ ଏକ କାଠି ଗୋଟେଇ କହିଲେ ହ.ଇସାଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏହାଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ନୁହେଁ ଯାହାକି ଏମାନେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଏଠାରେ ତୁମମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନ । ଜାଫରଙ୍କ ଜ୍ଞାନ, ବିଚକ୍ଷଣରୁଦ୍ଧି ଓ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ହବ୍ସାରେ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲା ।

ଆଉ ଜଣେ ସାହାବି ମୁସଅବ୍ ବିନ୍ ଉମେର୍ ର.ଅ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ମାତା ବହୁତ ଧନୀ ମହିଳା ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ବେଶ୍ ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ଲାଳିତ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ବେଶ୍ ଦାମି ପୋଷାକ ପରିଧାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ ଥିଲେ । ଦିନେ ହଜୁର ସ.ଆ ହ.ମୁସଅବ୍ଙ୍କୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିଲେ କି ସେ ବୈଠକକୁ ଯେଉଁ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରି ଆସିଲେ ସେଥିରେ ଚମତ୍କାର ନଥା ପଡ଼ିଥିଲା । ସାହାବାମାନେ ତାଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଦେଲେ । ମୁସଅବ୍ ପ୍ରବେଶ କରି ସଲାମ କହିଲେ ଯାହାର ହଜୁର ସ.ଆ ଅନ୍ତରରୁ ଉତର ଦେଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରି ଧନୀ ଓ ସମ୍ପାନ୍ନ ଘର ବ୍ୟକ୍ତିର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ହଜୁର ସ.ଆଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଆସିଗଲା । ହଜୁର ସ.ଆ ତାଙ୍କୁ ସାହସ ଦେଇ କହିଲେ ସାଂସାରିକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସାଂସାରିକତାର (ଉନ୍ନତି) ହାସଲ ହେଉ । ମୁଁ ମୁସଅବ୍ଙ୍କୁ ସେହି ସମୟରେ ଦେଖିଛି ଯେତେବେଳେ ମକ୍କା ସହରରେ ତାଙ୍କଠାରୁ ବଳି ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି କେହିନଥିଲେ । ସେ ନିଜ ମାତାପିତାଙ୍କର ଅତି ପ୍ରିୟ ଓ ଗେହ୍ଲା ସନ୍ତାନ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ସୁସ୍ୱାଦ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲା ଓ ରସୁଲର ପ୍ରେମ ତାଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥା କରିଦେଲା ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ପ୍ରୀତିଭାଜନ ଲାଭ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ସମସ୍ତ (ଆଡ଼ମ୍ବର) ତ୍ୟାଗ କରିଦେଲେ । ତାହା ପ୍ରତିବଦଳରେ ଅଲ୍ଲା ତାଙ୍କ ଚେହେରାକୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ କରିଦେଲେ । ହଜରତ ମୁସଅବ୍ଙ୍କୁ ଧର୍ମପ୍ରଚାରର ଶୈଳୀ ମଧ୍ୟ ଭଲଭାବରେ ଜଣାଥିଲା, ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ପ୍ରଚାର (କାମର୍ସ) କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହୁଥିଲେ ଯଦି ତୁମକୁ ମୋ ବାର୍ତ୍ତା ପସନ୍ଦ ଆସୁଛି ତେବେ ଶୁଣ ନଚେତ୍ ଉଠିଚାଲିଯାଅ । ଏପରି ଆପଣ ମଦିନାର ଅଜଣା ଲୋକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଇସଲାମର ବାର୍ତ୍ତା ପହଂଚାଇଥିଲେ । ଏପରି ଅନେକ ଲୋକ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଚାର ଦ୍ୱାରା ମୁସଲମାନ ହୋଇଗଲେ ।

ହ. ଉସେଦ୍ ବିନ୍ ହଜିର ଅନସାରୀ ହ. ମୁସଅବ୍ଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ମୁସଲମାନ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ସ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖାଅଛି କି ସେ ସ୍ୱୟଂ କୁହନ୍ତି ମୋର ତିନି ଗୋଟି ଅବସ୍ଥା ଏପରି ଅଟେ ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିକରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ରହିଲେ ମୁଁ ବୈକୁଣ୍ଠବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଯିବି । ପ୍ରଥମ ଏହି କି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ପବିତ୍ର କୋରାନ ପାଠ କରେ ଅବା ଅନ୍ୟ କେହି କରୁଥିବାର ଶୁଣେ ସେତେବେଳେ ଯେପରି ମୋର ଭୟର ଅବସ୍ଥା ରହିଥାଏ । ଯଦି ମୋର ସେହି ଅବସ୍ଥା ସର୍ବଦା ଅପରିବର୍ତ୍ତୀତ ରୁହନ୍ତା ତେବେ ମୁଁ ନିଜକୁ ବୈକୁଣ୍ଠବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗଣନା କରନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବସ୍ଥା ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ସ.ଆ ଉପଦେଶ ଦିଅନ୍ତି ତାହା ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନଯୋଗର ସହିତ ଶୁଣେ ସେତେବେଳେ ମୋର ଅବସ୍ଥା ଯେପରି ରହିଥାଏ ଯଦି ତାହା ସର୍ବଦା ରୁହନ୍ତା ତେବେ ମୁଁ ବୈକୁଣ୍ଠ ପ୍ରାପ୍ତ କରିନିଅନ୍ତି । ତୃତୀୟ ଅବସ୍ଥା ଯେତେବେଳେ ମୁଁ କୌଣସି ଜନାୟାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ ସେତେବେଳେ ମୋର ଅବସ୍ଥା ଏପରି ହୋଇଥାଏ ଯେମିତି ମୋର ହିଁ ଜନାୟା ଯାଉଛି ଏବଂ ନମାଜ ଜନାୟା ପାଠ କରାଯାଉଅଛି । ଯଦି ଏହି ଅବସ୍ଥା ଚିରସ୍ଥାୟୀ ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ମୁଁ ନିଜକୁ ବୈକୁଣ୍ଠବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗଣନା କରନ୍ତି ।

ତେବେ ଏସବୁ ସେହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଈଶ୍ୱର ଭୟର ଅବସ୍ଥା ଯାହାକି ମଣିଷ ଅଲ୍ଲାଙ୍କୁ ଭୟ କରିବା କଥା ମନେପକାଇ ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ମଣିଷ ଉତମ କର୍ମ କରିବା ପ୍ରତି ମନଯୋଗ କରିଥାଏ ତଥା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅଲ୍ଲାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିଥାଏ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି କି ଏପରି ଅବସ୍ଥା ରହିଲେ ମୁଁ ବୈକୁଣ୍ଠବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବି ଏହି ଭାବନା ହିଁ ପ୍ରମାଣିତ କରୁଅଛି କି ସେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବୈକୁଣ୍ଠବାସୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ପ୍ରୀତିଭାଜନ ଲାଭ କରିଥିଲେ ।

ଆଉ ଜଣେ ଅନସାରୀ ସାହାବି ଅବି ବିନ୍ କାଆର୍ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ଓ ଅମଳକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ଯେ ହଜୁର ସ.ଆଙ୍କ ସହିତ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପାଠବେଳା ନମାଜ ପାଠ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କର ନିୟମିତ ଭାବରେ ନମାଜ ପାଠ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହଜୁର ସ.ଆ କୁହନ୍ତି ଫଜର ନମାଜ ପରେ ଆପଣ କିଛି ଲୋକଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଚାରିଲେ କି ସେମାନ ନମାଜ ପାଠ କରିବାକୁ ଆସିନାହାନ୍ତି ତାପରେ ହଜୁର କହିଲେ ଦୁଇ ବେଳାର ନମାଜ, ଫଜର୍ ଓ ଇଶା ଦୁର୍ବଳ ବିଶ୍ୱାସୀ ଓ କପଟବିଶ୍ୱାସୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ । ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ ହୋଇଯାନ୍ତା କି ଉକ୍ତ ନମାଜ ପାଠ କଲେ କିଭଳି ପୁଣ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଆଖିରେ ଚାଲି (ମସଜିଦ୍) ଆସିବାକୁ ପଡ଼େ ତଥାପି ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସେହି ନମାଜରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଯିବେ ।

ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ ଆ.ସ କୁହନ୍ତି ହଜରତ ମହମ୍ମଦ ସ.ଆଙ୍କ ନିକଟରେ କିଗୁଣ ଥିଲା କେଜାଣି ଯାହାକୁ ଦେଖି ସାହାବାମାନେ ଏଭଳି ସତ୍ୟବାଦୀତାର ପ୍ରମାଣ ଦେଲେ ଏବଂ କେବଳ ପ୍ରତିମା ପୂଜା ତଥା ସୃଷ୍ଟିର ପୂଜା କରିବାରୁ ମୁହଁ ମୋଡ଼ିଦେଲେ ନାହିଁ ବରଂ

ପ୍ରକୃତରେ ସେମାନଙ୍କ ହୃଦୟରୁ ସଂସାର ପ୍ରାପ୍ତିର କାମନା ହିଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କୁ ସ୍ମୃତରେ ଦେଖିପାରିଲେ ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ଷ୍ମାର ସହିତ ଏହି ମାର୍ଗରେ ଏପରି ଉତ୍ସର୍ଗ ହୋଇଗଲେ କି ଯେପରି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତେ ଜଣେ ଜଣେ ଇବ୍ରାହିମ୍ ଥିଲେ । ସେମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ପ୍ରତାପ ପ୍ରକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କଲେ ଯାହାର ଉଦାହରଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁ ନାହିଁ ଏବଂ ସ୍ଵଇଚ୍ଛାରେ ଧର୍ମ ମାର୍ଗରେ ବଳିଦାନ ଦେବା ସ୍ଵୀକାର କଲେ ଏବଂ କେତେକ ଯେଉଁମାନେ ବଳିଦାନ ଦେବାର ଅବସର ଲାଭ କରିପାରି ନଥିଲେ, ସେମାନେ ମନେକଲେ ସମ୍ଭବତଃ ଆମ ସତ୍ୟବାଦୀ ହେବାରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି ରହିଛି ଯେପରିକି ଏହି ପକ୍ଷରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ମିନହୁମ୍ ମନ୍ କଜା ନହବହୁ ଓ ମିନହୁମ୍ ମନ୍ ଯନ୍ତଜିର୍ ଅର୍ଥାତ କେତେକ ତ ଶହିଦ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ କେତେକ ତାହାର ଅଭିଳାଷା ବାନ୍ଧି ବସିଛନ୍ତି କି ତାଙ୍କୁ କେତେବେଳେ ଶହିଦ୍ ହେବାର ଗୌରବ ଲାଭ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବାର ଅଛି କି କ’ଣ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା ଏବଂ ସନ୍ତାନ ପ୍ରେମ, ସମ୍ପର୍କର ମୋହ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନଥିଲା, ନିଷ୍ଠିତ ରୂପେ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେହି ଆକର୍ଷଣ ସେମାନଙ୍କ ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ କରିପାରିଲା ନଥିଲା କାରଣ ସେମାନେ ଧର୍ମକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷ ଉପରେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇସାରିଥିଲେ ।

ଆପଣ କୁହନ୍ତି ସାଂସାରିକ ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ହଜରତ ମହମ୍ମଦ ସ.ଆ.ଙ୍କ ନିକଟରେ ସେତେବେଳେ କ’ଣ ଥିଲା ଯାହାର ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସାହାବାମାନେ ନିଜ ଜୀବନ ଓ ସମ୍ପାନକୁ ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଛାଡ଼ିଦେବା ଓ ନିଜ ଗୋଷ୍ଠୀ ତଥା ସମ୍ପର୍କକୁ ଉଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲେ । ସେତେବେଳେ ତ ହଜରତ ସ.ଆ.ଙ୍କ ଉପରେ ଦୁଃଖ ଓ କଷ୍ଟ ବରଦାସ୍ତ କରିବାର ସମୟ ଚାଲିଥିଲା ଏବଂ ଆସନ୍ତାରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି କିଛି କୁଶଳ ଓ ମଙ୍ଗଳମୟ ସମୟ ଆସିବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ କୋରାନରେ ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ଅତଏବ ସେମାନେ ସେହି ଗରିବ ଓ ଦରବେଶ୍ (ସଂଥ) ଯେ କି ପ୍ରକୃତରେ ଜଣେ ମହାନ ସମ୍ରାଟ ଥିଲେ, ଏପରି ସଂକଟାପର୍ଣ୍ଣ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଶ୍ଵସ୍ତତା ଓ ପ୍ରେମଭାର ହୃଦୟର ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼ିଲେ ଯେଉଁ ସମୟରେ କି ଭବିଷ୍ୟତର ବିଜୟ ସମ୍ଭବରେ ଆଶା ବାନ୍ଧିବା ତ ଦୂରର କଥା ସେହି ସୁଧାରକ ପୁରୁଷର ଜୀବନ ଯିବା ପରି ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥିଲା । ତେବେ ସେହି ବିଶ୍ଵସ୍ତତାର ସମ୍ପର୍କ କେବଳ ଆସ୍ଥାର ଉତ୍ତେଜନା ଯୋଗୁଁ ଥିଲା, ଯାହାର ମସ୍ତିରେ ସେମାନେ ନିଜ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲେ ଯେପରି ଭୀଷଣ ପିପାସୁ ମଧୁର ଝରଣା ନିକଟରେ ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ରହିଥାଏ ।

ହଜୁର ଅନସ୍ଵର ଅ.ବ କହିଲେ- ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ସେହି ପ୍ରକୃଳିତ ନକ୍ସେତ୍ରମାନଙ୍କ ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରି ଅଲ୍ଲାଃ ଓ ରସୁଲଙ୍କ ସହ ପ୍ରେମ କରିବାର ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଆମର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅମଳ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ପ୍ରୀତିଭାଜନ ଲାଭ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହେଉ ।

ହଜୁର ଅନସ୍ଵର ଅ.ବ କହିଲେ- ନମାଜ ପାଠ କରିବା ପରେ ମୁଁ ଏକ ନମାଜ ଜନାୟାଃ ଗାଏବ ମଧ୍ୟ ପାଠ କରିବି ଯାହାକି ଶ୍ରୀମତି ଅରିଶା ଡେଫିନ୍ ଥୋଲର୍ ସାହେବାଃ ସ୍ଵାମୀ ଫହିମ୍ ଡେଫିନ୍ ଥୋଲର୍ ସାହେବ ହଲାଣ୍ଟଙ୍କର ଅଟେ ଯେ ଆଜିକାଲି ବେନିନ୍ରେ ରହୁଛନ୍ତି । ତଳିତ ମାସ ୧୧ ତାରିଖ ଦିନ ବେନିନ୍ଠାରେ ହଠାତ୍ ହୃଦୟାତ ହେବା ଯୋଗୁଁ ୬୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦେହ ତ୍ୟାଗ କଲେ । ଇନ୍ନା ଲିଲ୍ଲାହି ଓ ଇନ୍ନା ଇଲିୟି ରାଜେଉନ୍ । ସେ ୨୦୦୬ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୧୮ ତାରିଖରେ ବୟତ କରିଥିଲେ । ଖୁଲାଫତ୍ ସହିତ ତାଙ୍କର ଘନିଷ୍ଟତା ବେଶ୍ ଅଧିକ ଥିଲା । ୨୦୦୯ ମସିହାରେ ସେ ନିଜ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ସହିତ ନିଜକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରି Humanity First ଅନ୍ତର୍ଗତରେ ନିର୍ମିତ ଅନାଥାଳୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଇବା ନିମନ୍ତେ ବେନିନ୍ (ପର୍ସିମ୍ ଆଫ୍ରିକା) ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ସେ ଯୁରୋପର ପରିବେଶରେ ବଢ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ଭଲ ଚାକିରୀ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ ତଥାପି ସେ ଆଫ୍ରିକାର କଷ୍ଟକର ପରିବେଶରେ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରି ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ । ନାୟମିତ ଭାବରେ ନମାଜ ପାଠ କରିବା ସହିତ ଅହେମଦିୟା ଦାରୁଲ୍ ଇକରାମ୍ ଅନାଥାଳୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଗ୍ରହ ଓ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । କ୍ଷୀରପାନ କରୁଥିବା ଶିଶୁଙ୍କୁ ଉଠାଇ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଲାଳନପାଳନ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବିୟୋଗ ପରେ ମୁଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛି କି ଦାରୁଲ୍ ଇକରାମ୍ ପିଲାମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନାଥ ହୋଇଗଲେ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ତାଙ୍କୁ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ତାଙ୍କ ସହ ଦୟା ଓ କ୍ଷମା ଆଚରଣ କରନ୍ତୁ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଏପରି ବିଶ୍ଵସ୍ତ ଓ ଉତ୍ସର୍ଗ ଭାବନାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସେବକ ଜମାଅତକୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

Khulasa Khutba Juma Huzoor Anwar a.b.a
 22th December 2017